

NIEUWSBRIEF

9 maart 2025

www.katholiekzaanstreek.nl

Zondagmorgen was pater Noom onderweg naar de Pinkzaal om daar de eucharistie te vieren.

Zijn auto zat onder het ijs en aangezien hij een dagje ouder wordt besloot hij met de metro en de trein naar Koog aan de Zaan te komen.

Op het centraal station bleek dat er geen treinen naar Zaandam reden.

Daar sta je dan met je goede gedrag en vrome intenties.

Gelukkig was ik onderweg naar de Jozef en met een kopie van mijn teksten hebben Erik en Paul de viering geleid.

Dus het liep toch nog goed af.

Gelukkig is de nachtvorst nu verdwenen.

Symbolische schikkingen 40-dagentijd

1e zondag Staande gebleven

De woestijn is in de Bijbel een plaats waar mensen worden beproefd, voor de keuze gesteld.

Dat geldt voor Israël, Gods volk onderweg in de woestijn.

Het geldt voor Mozes en Elia, die in de woestijn de beslissende keuze van hun leven maakten.

En het geldt voor Jezus, die "door de Geest naar de woestijn werd gevoerd".

In de woorden van de Schrift vindt Hij de inspiratie en de kracht om de verleiding te weerstaan.

De kracht om de verleiding te weerstaan, om staande te blijven, wordt gesymboliseerd door de rechtstaande takken van de wilgenkatjes (*salix viminalis*). De woestijn zien we in

de opgestapelde stenen, het zand en de woestijnrozen.

Op Aswoensdag zijn we de 40 dagentijd binnen gegaan.

Het verbranden van de verdorde palmtakjes is een hoogtepunt van de dienst, die daarna eigenlijk moet beginnen.

Het was een windstille avond waardoor de rook en de roetsnippertjes recht omhoog gingen.

Niet voor te stellen dat we dit tot het leggen van marmoleum op de kerkvloer gewoon binnen deden.

En uiteindelijk is dit wat er restte.

Luc dacht dat we de roodgloeiende delen zouden gebruiken om een askruisje mee te maken.

Dan zou ik eerst 'au' zeggen en daarna degene die het askruisje krijgt.

Nu konden we de woorden gebruiken: Bekeert en geloof het evangelie.

én Mens denk er aan dat je stof bent en tot stof zult wederkeren.

Hongerdoeken in de Middeleeuwen

In de Middeleeuwen was het in West-Europa gebruikelijk om tijdens de Vastentijd in kerken

via een groot doek het altaar te onttrekken aan het zicht van de kerkgangers.

Door hun zondigheid waren mensen niet meer in staat een blik te werpen op het allerheiligste en het altaar, hun relatie met het Goddelijke was verbroken.

Op Goede Vrijdag, wanneer tijdens de evangelielezing van de kruisdood van Jezus de zin 'het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën' werd voorgelezen, werd de doek met veel lawaai weer omlaag gehaald.

Door de kruisdood van Jezus was de relatie tussen God en mens hersteld.

Aanvankelijk waren deze doeken egaal van kleur, zonder afbeeldingen erop.

Omdat ze tijdens de Vastentijd in de kerk hingen, kregen ze al snel de naam hongerdoek.

In de tijd die volgde, werden afbeeldingen op de hongerdoek aangebracht die het lijdensverhaal en breder de heilsgeschiedenis verbeeldden.

Het verschijnsel hongerdoek verdween nadat het concilie van Trente (1545-1563) bepaalde dat het altaar ten alle tijden zichtbaar moest zijn.

Bovendien kwam in de 16de eeuw ook de kruisweg op met zijn veertien staties van het lijden en de dood van Jezus,

waardoor hongerdoeken hun verhalende functie verloren.

In 1975 heeft de Vastenactie in Duitsland deze oude traditie op een geheel nieuwe manier weer opgenomen.

Elke week kijken we naar het hongerdoek met uitleg en betekenis van de afbeelding.
Hongerdoek 2025: Samen dromen – Liefde zij daad

De hongerdoek *Samen dromen – Liefde zij daad*, geschilderd door de in Erfurt (D) wonende kunstenaar Konstanze Trommer, is de 25ste hongerdoek die verschijnt. Vastenactie werkt aan sociaaleconomische verbetering voor mensen aan de marge, aan gerechtigheid voor mens en milieu.

De hongerdoek toont een bont tafereel van kinderen, dieren, emmers en een jerrycan, een boot, een tent en meer.

Hoewel samengesteld als een collage, lijkt de afbeelding ook weer realistisch.

De twee blauwe strepen links en rechts doen veronderstellen dat het om een triptiek, een drieluik, gaat,

een veel gebruikte vorm voor religieuze kunstwerken, waarvan de twee zijpanelen naar binnen geklapt kunnen worden om zo het schilderij in het midden te verbergen.

Maar anders dan bij een triptiek loopt de afbeelding het centrum naar rechts en links door.

Door die twee min of meer tegengestelde zaken -collage versus realiteit en al of niet een triptiek- ontstaat er een zeker spanning in de afbeelding.

Donderdagmiddag zijn de handtekeningen, die zijn ingezameld tegen het verlagen van het budget op ontwikkelingssamenwerking door Maurien Monsma en Ria Klaver overhandigd aan de bisschop.

De bisschop zei dat hij zich ermee gesterkt voelt.

Handtekeningen:

Martelaren 24

Wormer 46

Jozef 62

Petrus 60

Bonifatius 79

A'delft 40

Digitaal 25

Samen: 335

Op weg naar 80 jaar Bevrijding.

Vermaning Zaandam | Westzijde 82 | Aanvang: 19.30 uur

Woensdag 12 maart geeft Erik Schaap een interview in de Vermaning van Zaandam.

Erik Schaap (1961) studeerde journalistiek in Utrecht en politicologie in Amsterdam.

Sinds 1995

coördineert hij het Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland waar hij net afscheid van heeft genomen.

Verder werkte hij als verslaggever en publicist.

Hij schreef duizenden artikelen voor uiteenlopende media (onder meer de bladen De Tijd en Vrij Nederland, het Noordhollands Dagblad en tal van vakbladen).

De onderwerpen varieerden: van politiek tot popmuziek en van het negentiende-eeuwse socialisme tot de Tweede Wereldoorlog.

Sinds 1999 verschenen er bij meerdere uitgeverijen boeken en andere gebundelde publicaties van zijn hand.

Daarbij stond meestal de Nederlandse historie centraal.

Voor zijn boek De verraadster ontving hij in 2023 de Bredenhofprijs.

Ook gaat zijn aandacht uit naar mensen uit de Zaanstreek in oorlogstijd.

Mede door zijn boek over Walraven van Hall is het verhaal over deze 'Bankier van Verzet' aan het licht gekomen.

Woensdag 12 maart staat de vraag centraal 'Welke keuzen maken mensen in crises en in oorlogstijd?'

Een vraag die Erik Schaap bezighoudt wanneer hij de levensverhalen van mensen aan het licht blijft laten komen.

Het interview wordt geleid door Margarithe Veen.

Bijzondere aandacht zal er zijn voor mensen uit de Zaanstreek, zoals Walraven van Hall en Geertje Pel- Groot, van haar vinden ook een plakkaat in de Vermaning van Zaandam ter nagedachtenis aan haar.

Welkom namens Doopsgezind Zaanstreek.

Entree is vrij met een kopje koffie en thee.

Taizéviering in de Noorderkerk

Zondag 9 maart a.s. is er weer een Taizéviering in de Noorderkerk in Zaandam.

Onze vieringen zijn gebaseerd op de diensten in Taizé: Zingen, Bidden, Bijbellezen en Stilte.

Die Stilte staat net als in Taizé centraal.

In de stilte is er ruimte om tot jezelf te komen en ook ruimte om God te ontmoeten.

Zingen doen we uiteraard uit het ruime aanbod Taizéliederen.

Noorderkerk, Heijermansstraat 127, Zaandam, in de grote zaal van het bijgebouw. Aanvang: 16.30 uur.

De kunst van het ouder worden

19 maart, 10-12 uur, Nieuwe Kerk Wormer

‘Ouder worden, daar is geen kunst aan, dat gaat vanzelf’.

Met deze uitspraak zijn de predikanten Hans de Waal en Bart Vijfvinkel het niet zomaar eens.

Ouder worden is volgens hen wel degelijk een kunst.

Het vraagt om oefening en inspiratie, het komt met ontdekkingen en teleurstellingen, het is iets gezamenlijks maar ook heel persoonlijk - net als kunst.

Reden genoeg om ervaringen te delen en samen verder te zoeken naar *de kunst van het ouder worden*.

Tweede bijeenkomst van dit seizoen: woensdag 19 maart, 10.00-12.00 uur, Nieuwe Kerk, Kerkstraat 8, Wormer.

Van harte welkom!

Aanmelden (handig, niet verplicht):

ds. Hans de Waal (06 30433975)/ johannesadewaal@gmail.com

ds. Bart Vijfvinkel (06 19685110)/ bart.vijfvinkel@live.nl